

ENTESA PER A LA COORDINACIÓ EN ATENCIÓ SANITÀRIA AL BAIX LLOBREGAT I L'HOSPITALET - EL PRAT

22 d'abril de 2010

Xarxa de salut al Baix Llobregat

Els principals centres hospitalaris del Baix Llobregat **sumen esforços, experiència, tecnologia i equip humà per aconseguir un treball de salut en xarxa d'alta qualitat**. Aquesta entesa queda reflectida amb la signatura de tres convenis que han estat impulsats pel Servei Català de la Salut (CatSalut), que té com a principal objectiu potenciar les sinèrgies entre les entitats proveïdores de serveis de salut que treballen a la comarca. Així doncs, el Baix Llobregat i l'Hospitalet – El Prat es converteix en una **àrea autosuficient en matèria d'atenció sanitària a tots nivells**, impulsant la línia de descentralització i proximitat als ciutadans dels serveis de salut.

L'entesa entre les quatre entitats proveïdores de serveis sanitaris de la comarca (ICS, CSI, ICO i Sant Joan de Déu) permet establir un **marc general de complementarietat i col·laboració en les prestacions de serveis d'atenció a la salut**. Per tant, es preveu el treball en xarxa entre els diferents centres de salut en qualsevol dels àmbits en què treballen cadascuna d'elles, ja sigui d'atenció hospitalària, d'atenció especialitzada, d'atenció primària, salut mental, sociosanitària, en salut pública, en recerca i en docència. Un dels elements a destacar especialment és el paper rellevant que tindrà el terciarisme, és a dir, l'activitat hospitalària de màxim nivell de complexitat, es veurà potenciada amb la creació d'aquesta xarxa. Amb tot, es vol incrementar l'eficàcia en l'àmbit assistencial, generant sinèrgies en el sector.

Amb aquesta entesa es vol millorar l'accessibilitat dels usuaris al sistema públic, **mantenint la continuïtat assistencial i la reducció del temps i de les llistes d'espera, apropant tots els serveis territorialment**. En base a aquests convenis, la col·laboració en els processos de treball entre els diferents organismes permetrà **incrementar la qualitat assistencial** (amb l'elaboració de protocols conjunts, per exemple) i **simplificar els tràmits**. Pel que fa als professionals de la salut, aquest treball en xarxa potenciarà la transmissió de coneixements i millora professional, a banda de poder establir noves **col·laboracions entre equips mèdics**, instal·lacions, sistemes d'informació i altres recursos. En conjunt, el que es vol potenciar és la complementarietat dels serveis mèdics a la comarca, convertint el Baix Llobregat en un territori absolutament autosuficient en l'àmbit d'assistència sanitària. A partir d'ara, les úniques patologies que no podran ser resoltes en aquesta àrea serà el trasplantament de pulmó i els grans cremats, que seguiran estant centralitzats per a tot Catalunya a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron.

La prestació dels serveis que es desenvolupin conjuntament entre els diferents organismes es podrà dur a terme a l'espai assignat a qualsevol de les entitats. Independentment d'on es faci, els serveis sempre es donaran conjuntament als usuaris, aportant els recursos materials i humans que es determinin en cada cas.

Referents a Catalunya

L'**Hospital Universitari de Bellvitge** (HUB – Institut Català de la Salut) és una de les parts d'aquesta entesa. Per a l'HUB significa la confirmació i reforç del seu paper com a hospital de referència per a malalts de màxima complexitat del Baix Llobregat i resta d'Àrea Metropolitana Sud. Amb els actuals canvis en el mapa hospitalari, que inclou la incorporació del nou Hospital de Sant Joan Despí Moisès Broggi, es preveu que l'HUB experimenti una reducció progressiva del volum de malalts que vénen al seu Servei d'Urgències, així com una descongestió de la seva llista d'espera per atendre malalties que no requereixin d'un hospital terciari com Bellvitge, el que li permetrà una dedicació més intensa a la innovació tecnològica i assistencial en aquella activitat mèdica i quirúrgica de major complexitat (terciarisme).

En aquesta reordenació de la població del territori pel que fa als seus hospitals de referència, l'entesa compromet l'HUB perquè continuï garantint la prestació de tots els serveis d'alta complexitat al territori, complementant els que prestaran coordinadament la resta d'institucions signatàries dels convenis.

D'altra banda, l'entesa compta amb el **Consorci Sanitari Integral** (CSI), que gestiona l'Hospital de Sant Joan Despí Moisès Broggi i l'Hospital General de l'Hospitalet. D'aquesta manera, el CSI remarca la seva aposta per la continuïtat assistencial amb d'altres nivells assistencials (primària, sociosanitària, etc). L'altra gran característica de tots dos centres és l'adaptació continua a la demanda (variació de l'activitat en funció del volum de llistes d'espera). L'activitat dels dos centres serveix també per alliberar els hospitals terciaris de patologies que no li són pròpies. De fet, entre els dos hospitals del CSI al territori es dona assistència sanitària a una població de referència que s'aproxima als 450 mil habitants.

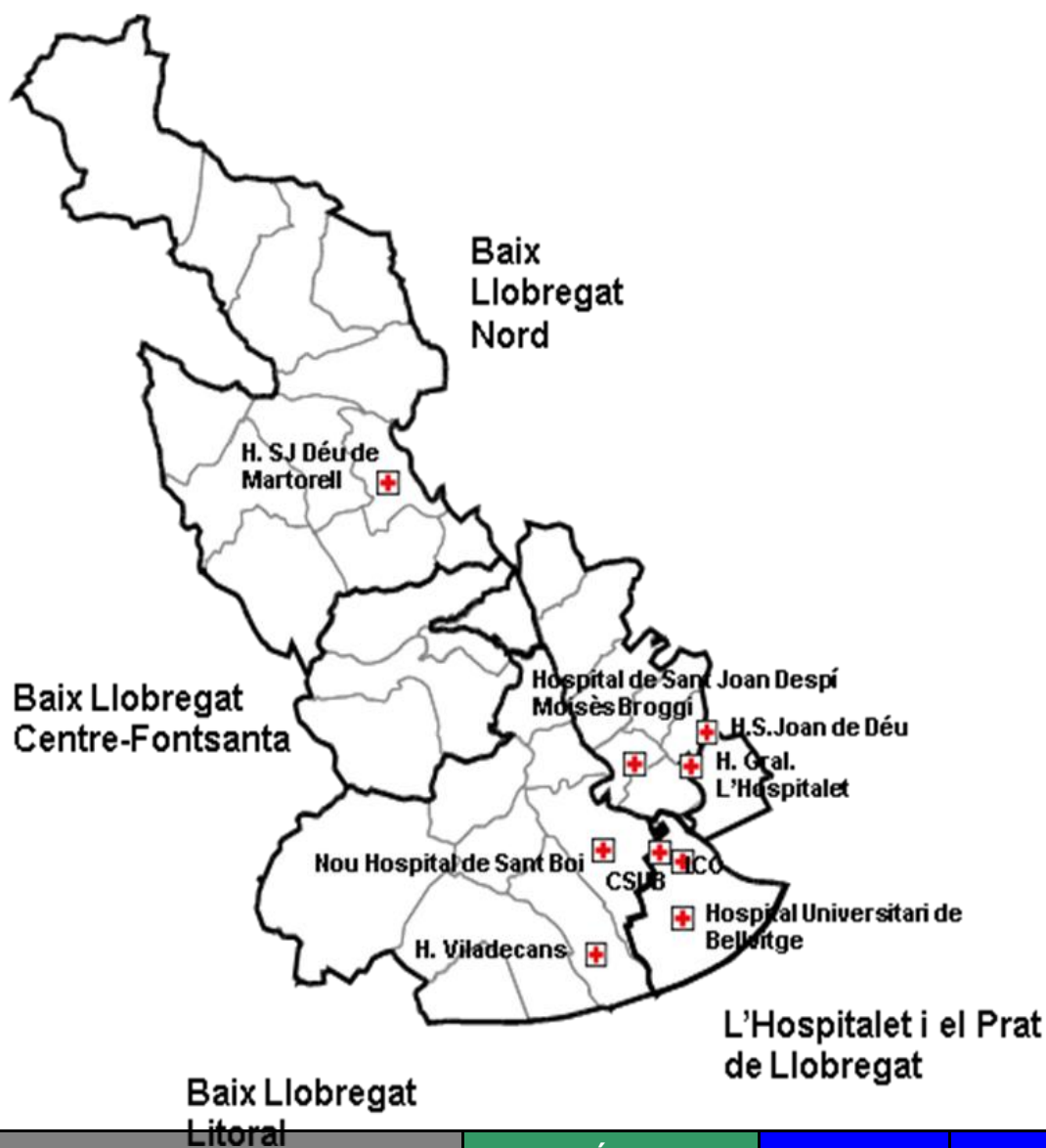
Per la seva banda, l'**Institut Català d'Oncologia** (ICO), especialitzat en el tractament del càncer, disposa de la dotació tecnològica més important de l'Estat (5 acceleradors lineals a l'Hospitalet) i és l'únic centre públic de Catalunya que realitza radiocirurgia. Ha desenvolupat un model de treball en xarxa amb els hospitals comarcals que garanteix que el pacient rebi la millor atenció independentment del lloc on visqui. Actualment, l'ICO té tres centres que treballen amb tres hospitals generals de l'ICS i 16 comarcals.

Finalment, aquesta entesa també compta amb les aportacions de l'**Hospital de Sant Joan de Déu**. És un dels principals referents dins i fora de Catalunya en pediatria, obstetrícia i àrees d'alta especialització com les neurociències, la neonatologia, l'oncologia o la cardiocirurgia. Actualment, registra cada any més de 25.000 altes i atén més de 4.000 parts. Per les seves consultes externes passen més de 200.000 pacients i pel Servei d'Urgències, 125.000.

La seva visió gira al voltant de tres grans eixos: ser un centre obert, anant més enllà de la seva posició actual d'hospital terciari i convertint-se en una xarxa de serveis; ser un centre d'excel·lència que garanteixi l'accessibilitat en la seva activitat de proximitat i, a la vegada, es diferenciï per la seva capacitat investigadora i docent; i aconseguir compaginar harmònicament la innovació amb els valors d'hospitalitat i solidaritat.

Mapa de salut del Baix Llobregat

GOVERN TERRITORIAL DE SALUT	POBLACIÓ PER ABS*		Superfície Km²	Densitat hab/Km²
	RCA** 2009	Δ% 08-09		
GTS L'Hospitalet de Llobregat - El Prat	345543	0,690907184	44,59	7749,338
GTS Baix Llobregat Centre-Fontsanta	300424	1,494251709	134	2241,97
GTS Baix Llobregat Litoral	307548	1,552939623	176,6	1741,495
GTS Baix Llobregat Nord	151110	2,197333983	235,07	642,8298

*Àrea Bàsica de Salut (ABS)

** Registre Central d'Assegurats (RCA)

Entitats de salut de referència

HOSPITAL DE BELLVITGE

És un dels 5 únics hospitals que hi ha a tot Catalunya acreditats com a centres de tercer nivell, el màxim nivell de complexitat, el que li permet atendre malalts que requereixen de la més alta tecnologia, com poden ser els que requereixen cirurgia cardíaca, cirurgia toràcica, neurocirurgia o transplantaments. L'HUB disposa de totes les

especialitats medicoquirúrgiques, excepte la pediatria i l'obstetrícia. De fa més de 25 anys és, a més, un centre docent vinculat a la Universitat de Barcelona on s'hi imparteixen els estudis de medicina, infermeria, odontologia i podologia. En l'àmbit de la recerca és un centre punter a nivell internacional, i forma part de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), un dels únics 6 centres estatals acreditats en el màxim nivell de recerca per l'Instituto de Investigación Sanitaria Carlos III del Ministerio de Ciencia e Innovación.

L'HUB ha estat guardonat l'any 2009 amb el premi TOP20, que el reconeix com un dels 4 millors hospitals d'Espanya en la màxima categoria d'hospitals de referència regional i nacional, en una avaluació que es fa cada any d'entre més de 150 hospitals espanyols. En els últims 6 anys, és el tercer premi TOP20 que assoleix (els altres van ser el 2004 i el 2006)

És l'hospital de referència en terciarisme per a 343.172 habitants de l'Hospitalet i el Prat de Llobregat, però també és centre referent en els processos que requereixen d'alta tecnologia per a més de 2 milions d'habitants de les àrees Metropolitana Sud (l'Hospitalet de Llobregat, Baix Llobregat, Alt Penedès i Garraf), Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre.

Exemples d'activitat d'alta complexitat que fa l'Hospital Universitari de Bellvitge: (*)

Trasplantament d'òrgans i teixits. Històricament, l'HUB va ser el primer hospital a Espanya a fer un trasplantament hepàtic, el primer a fer un trasplantament hepàtic en dòmino, el primer a fer un trasplantament de fetge a un malalt infectat de VIH i el primer a implantar un cor artificial, entre d'altres. L'any 2009, l'HUB va ser el 5è hospital trasplantador d'Espanya en ronyó i fetge i el sisè en trasplantament de cor. Va fer un total de 171 trasplantaments d'òrgans sòlids (98 de ronyó, 59 de fetge i 14 de cor). Dels 98 trasplantaments de ronyó, 18 van ser de donant viu. L'any passat va

aconseguir 41 donacions per milió d'habitants, una de les xifres més altes del món. La seva àrea d'influència més directa és una de les poques que té més trasplantats de ronyó que malalts en diàlisi. Aquest any s'ha convertit en el quart hospital espanyol a incorporar un innovador sistema de preservació renal pulsàtil.

Urgències que requereixen alta tecnologia. L'HUB és la porta d'entrada urgent per als malalts d'alta i molt alta complexitat de tota la Gerència Territorial Metropolitana Sud (l'Hospitalet de Llobregat, Baix Llobregat, Alt Penedès i Garraf) i l'àrea d'influència de l'Hospital d'Igualada, i per als malalts de molt alta complexitat del Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre. El terciarisme d'Urgències inclou un ampli ventall de patologies i procediments urgents: angiologia i neuroradiologia intervencionista, hemodiàlisi i hemodiafiltració urgent d'alta prestació, isquèmia arterial crítica, traumatisme facial, traumatisme toràcic complicat, hemorràgia digestiva greu, i un llarg etcètera.

Cirurgia general i de l'aparell digestiu. Practica un gran nombre d'intervencions quirúrgiques terciàries, moltes d'elles relacionades amb el càncer, en les quals hi ha molt pocs centres de l'Estat estan autoritzats per la seva dificultat: cirurgia del càncer d'esòfag, del càncer de pàncrees, del càncer de tiroides, del càncer de fetge i cirurgia de l'obesitat mòrbida, entre d'altres. Disposa d'equips quirúrgics de gran prestigi no només a Catalunya, sinó a tot l'Estat i a nivell internacional.

Neurocirurgia. És una altra de les seves àrees quirúrgiques més destacades. És un dels principals hospitals de Catalunya i de l'Estat en neurocirurgia vascular. És un dels únics hospitals que fa neurocirurgia funcional (cirurgia de l'epilèpsia, dels trastorns obsessivocompulsius i de la malaltia de Parkinson).

Cirurgia oftalmològica. L'HUB, juntament amb l'ICO, ha estat acreditat del Ministeri de Sanitat com a centre de referència per a tot l'Estat espanyol en tractament dels tumors orbitaris (orbitotomies i exanteracions), en cirurgia descompressiva en pacients hipertiroideus, i en braquiteràpia en tumors intraoculars. També practica intervencions de màxima complexitat en cirurgia de la retina, còrnia, glaucoma, oculoplàstica i òrbita i neuroftalmologia, entre d'altres.

Altres serveis quirúrgics i cirurgia robòtica. En Cirurgia Plàstica, realitza un ampli ventall de procediments complexos (cirurgia de reconstrucció de la mama amb tècniques de cirurgia microscòpica, implants i microcirurgia de cap i coll...), i ha demanat l'autorització per a realitzar trasplantaments de cara, en coordinació amb altres serveis. En Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia, ha assolit recentment l'acreditació com a unitat referent a nivell estatal en el tractament de les infeccions osteoarticulars resistents. En Cirurgia Maxil·lofacial i Oral, és l'únic centre que practica la majoria de procediments terciaris en tota la seva àrea d'influència. En

Otorinolaringologia, destaca l'experiència i prestigi en implantaments coclears, una tècnica en què va ser pioner a Catalunya i que molt pocs centres realitzen. L'HUB i el seu centre de recerca IDIBELL han iniciat recentment un programa experimental de cirurgia robòtica, on el cirurgià opera el malalt per mitjà del robot Da Vinci, el que permet una cirurgia amb mínima ferida i molt precisa. Aquesta tècnica es realitza en Urologia, Ginecologia i, properament, en Cirurgia General i Digestiva.

Malalties del pulmó. Practica nombrosos procediments terciaris tant en Pneumologia (MPOC complexa, endoscòpia respiratòria flexible complexa, estudis respiratoris del son...) com en Cirurgia Toràcica (cirurgia de tràquia i via aèria principal, de paret toràcica i diafragma, etc). És l'únic centre públic de Catalunya que fa broncoscòpia terapèutica, i projecta convertir-se en centre de referència per al CatSalut en ventilació mecànica domiciliària per a malalts d'esclerosi lateral amiotròfica (ELA).

Malalties del cor. Practica nombrosos procediments terciaris a través de la Unitat d'Hemodinàmica i Cardiologia Intervencionista (intervencionisme coronari percutani, valvuloplasties percutànies...), la Unitat d'Arítmies (ablació per radiofreqüència, dispositius de resincronització cardíaca...), el Servei de Cirurgia Cardíaca (implantació de desfibril·ladors i d'aparells de resincronització ventriculars, endopròtesis aòrtiques per a traumatismes...) i la Unitat d'Insuficiència Cardíaca Avançada.

Malalties de l'aparell digestiu. A més del trasplantament de fetge i de la resta de procediments del Servei de Cirurgia General i Digestiva, cal destacar les nombroses activitats terciàries que realitza el Servei de l'Aparell Digestiu en els camps de l'endoscòpia digestiva, l'hepatologia i el tub digestiu. Destaquen els importants progressos efectuats en els darrers anys en la terapèutica endoscòpica de la patologia esofàgica i l'ecoendoscòpia diagnòstica i terapèutica.

Malalties del sistema nerviós. A més de la neurocirurgia, es realitzen nombrosos procediments terciaris en les àrees de vascular, moviments anormals, neuromuscular, neurofisiologia, neurologia clínica i neuroimmunologia. És un dels pioners a l'Estat en monitoratge neurofisiològic intraoperatori per prevenir possibles lesions del sistema nerviós durant una intervenció quirúrgica.

Altres procediments mèdics. Efectua tot un seguit de procediments terciaris no quirúrgics destacats les àrees de Nefrologia (tractament de la hipertensió arterial vasculorenal amb radiologia intervencionista, diagnòstic i tractament de la nefropatia isquèmica, hemodiàlisi d'alta prestació, diàlisi peritoneal ambulatoria, tractament del fracàs renal agut...), Endocrinologia (diabetis d'alta complexitat, hipertiroidisme...), Malalties Infeccioses (tuberculosi multiresistent, infecció per VIH multiresistent...), Psiquiatria (trastorns de la conducta alimentària, joc patològic, teràpia electroconvulsiva...), Medicina Interna, Medicina Preventiva i Reumatologia.

Serveis centrals. Són les especialitats que presten servei a d'altres equips assistencials de l'Hospital sense tenir habitualment un contacte tan directe amb el pacient. El Servei d'Anatomia Patològica destaca en els camps de la neuropatologia, la patologia molecular, la microscòpia electrònica i l'estudi del gangli sentinella, entre d'altres. El Servei d'Anestesiologia destaca en el tractament del dolor complex. El Servei de Medicina Nuclear realitza nombrosos procediments terciaris amb els equipaments més moderns i figura com a centre de referència en cinètica plaquetària i

absorció d'àcids biliars. També realitzen diversos procediments terciaris destacats els serveis de Radiodiagnòstic, Microbiologia, Rehabilitació i Farmacologia Clínica.

** Podeu consultar la relació de totes les activitats d'alta complexitat de l'Hospital Universitari de Bellvitge a l'apartat Terciarisme de la web de l'Hospital (www.bellvitgehospital.cat)*

HOSPITAL DE SANT JOAN DESPÍ MOISÈS BROGGI

El Consorci Sanitari Integral (CSI) és un ens públic de serveis sanitaris i socials que va néixer a l'any 2000, assumint els antics hospitals de la Creu Roja, a la província de Barcelona. Actualment, hi participen: el Servei Català de la Salut, l'Institut Català de la Salut, l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, l'Ajuntament de Sant Joan Despí, el Consell Comarcal del Baix Llobregat i la Creu Roja.

Centre de referència en cirurgia carcinomatosi peritoneal.

L'Hospital de Sant Joan Despí Moisès Broggi en el centre referent en aquesta intervenció a la Regió i bona part de Catalunya.

Cambra hiperbàrica La Unitat de Terapèutica Hiperbàrica del carrer Dos de maig va ser instal·lada pel CRIS l'any 1967 i va ser la primera d'Espanya. Té la més alta experiència de l'estat, i de les més altes d'Europa, en el tractament dels accidents disbàrics de busseig (més de 700 casos), i en Intoxicacions per Monòxid de carboni, (més de 3400 casos.) També s'aplica tractament a malalts diabètics, seqüeles de radioteràpia, i de forma complementària en algunes formes de Càncer, entre moltes altres malalties. Més de 3000 malalts han rebut tractament durant més de 130.000 hores. La nova unitat a l'Hospital de Sant Joan Despí permetrà millorar i augmentar aquestes prestacions, que actualment estan limitades a uns 20-25 malalts diaris.

L'Hospital de Sant Joan Despí ha obert les seves portes l'1 de febrer de 2010. Ara mateix, es cobreixen les següents especialitats mèdiques: Cardiologia, Dermatologia, Digestologia, Endocrinologia i nutrició, Medicina interna, Reumatologia, Nefrologia, Neurologia, Pneumologia i Servei de Medicina Intensiva. L'oncohematologia és una especialitat mèdica que es treballarà de forma compartida amb l'Institut Català d'Oncologia. I els serveis quirúrgics són la Cirurgia general, Cirurgia ortopèdica i traumatològica, oftalmologia, Otorinolaringologia, Urologia i la Cirurgia vascular, servei que està coordinat amb l'Hospital Universitari de Bellvitge. Aquests dos punts en comú

amb ICO i HUB són una mostra més de les sinèrgies ja existents entre aquests centres i els altres de la Regió.

HOSPITAL GENERAL DE L'HOSPITALET

Àrea maternoinfantil. L'Hospital General és l'únic centre de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat que atén parts. Anualment neixen en aquest centre més de 1.200 nadons i és un dels centres de referència del Baix Llobregat. També ha tingut acords de col·laboració amb l'Hospital Sant Joan de Déu.

L'Hospital General de l'Hospitalet també gaudeix de l'acreditació docent en diferents especialitats mèdiques (MIR) i d'infermeria (Llevadores internes residents-LLIR), així com en d'altres col·lectius sanitaris.

A tot això, hem de sumar altres reconeixements en l'àmbit sanitari i de la qualitat, com el Segell de Bronze a la Qualitat Europea (2005) o les certificacions ISO 9001:2000, que no fan més que confirmar l'aposta duta a terme de treballar amb els darrers avenços com ecografies en quatre dimensions o haver estat el primer hospital públic a treballar amb cèl·lules mare del mateix pacient.

L'Hospital ha estat reconegut amb prestigiosos premis d'abast estatal. Entre ells hem aparegut en quatre ocasions als TOP 20: al grup de Grandes Hospitales Generales (1999), al grup d'Área Corazón (2003 i 2005), al grup d'Área Obstétrica (2005).

Des de la seva creació, el CSI ha experimentat un creixement progressiu com a resposta a les demandes de la seva població de referència i, avui en dia, compta amb prop de 3.000 professionals, repartits en quinze centres de treball especialitzats en atenció (primària, hospitalària, sociosanitària i atenció a la dependència) i completats amb centres administratius de suport. En aquests anys, la feina duta a terme pel CSI ha estat reconeguda amb diversos premis i certificats de caràcter nacional, tant de l'àmbit sanitari com de la qualitat i la gestió.

CENTRE ICO L'HOSPITALET – HOSPITAL DURAN I REYNALS

L'ICO és un centre públic dedicat exclusivament al càncer, integra programes de prevenció primària i secundària a la cartera de serveis assistencials, implanta la investigació translacional i desenvolupa programes de formació especialitzada per als professionals de la salut. És un referent nacional i internacional en l'estudi i el tractament del càncer.

El centre més gran, situat a l'Hospitalet de Llobregat, treballa conjuntament amb l'Hospital Universitari de Bellvitge i treballa en xarxa amb els hospitals d'Igualada, Sant Pere de Ribes, Martorell, Viladecans, Sant Boi de Llobregat i Vilafranca del Penedès. Té una àrea d'influència d'1,4 milions de persones.

L'ICO és referent internacional en dues àrees, les cures pal·liatives i la recerca epidemiològica en càncer. En ambdós casos ha estat reconegut per l'Organització Mundial de la Salut (OMS):

- Centre col·laborador de l'OMS en programes públics de cures pal·liatives.
- Centre 'Informació OMS-ICO sobre el virus del papil·loma humà (VPH) i el càncer de cèrvix. L'ICO coordina els assaigs clínics multicèntrics de la vacuna contra el VPH a Espanya.

Centre de referència estatal en el tractament dels tumors intraoculars de l'adult, junt amb l'Hospital Universitari de Bellvitge. L'acreditació reconeix que els dos centres compleixen les condicions per rebre malalts d'altres comunitats autònomes per a la prestació d'assistència de qualitat i excel·lència en aquestes patologies. Actualment els dos centres tracten conjuntament prop de la meitat de tumors intraoculars de l'Estat. Aquests tumors són semblants a les pigues de la pell, però apareixen a l'úvea o coroides, una membrana a l'interior de l'ull. La incidència és d'uns 0,7 casos per 100.000 habitants.

Diagnòstic de referència en càncer a Catalunya. És el centre designat pel Departament de Salut per a les segones opinions en càncer.

Quimioteràpia: recerca clínica d'avantguarda. Té més de 400 assaigs clínics en marxa entre els tres centres, la qual cosa vol dir que els seus pacients tenen accés als fàrmacs més innovadors en càncer. En el cas de l'Hospitalet, hi ha 96 assaigs clínics dels quals s'han beneficiat més de 300 pacients amb càncer.

Radioteràpia: tecnologia punta. L'ICO disposa de la concentració tecnològica més gran de l'Estat (onze acceleradors lineals entre els tres centres; cinc dels quals es troben a l'Hospitalet). És líder al sud d'Europa en braquiteràpia (implantació de llavors radioactives directament sobre el tumor) sobretot en pròstata (800 intervencions anuals). I és **l'únic centre públic que realitza tractaments de radiocirurgia a Catalunya** (165 casos anuals).

Consell genètic en càncer: pioners a Espanya. Des del 1998 l'ICO atén individus amb sospita de predisposició hereditària al càncer. L'ICO disposa del registre de famílies més antic –i més gran– d'Espanya. Fins avui s'han visitat més de 8.000 pacients, que corresponen a unes quatre mil famílies. Aquest programa es realitza en coordinació amb el programa de diagnòstic molecular, que proporciona els diagnòstics i la interpretació de resultats, de manera que facilita la investigació translacional en càncer hereditari.

Psicooncologia, primer centre a Catalunya.

La primera Unitat de Psicooncologia de Catalunya es va crear el 1998 a l'ICO amb l'objectiu de prestar assistència psicològica a malalts de càncer i els seus familiars. Aquesta labor assistencial es comparteix amb programes docents dirigits a psicòlegs clínics residents, residents de

medicina (oncologia mèdica, oncologia radioteràpica, hematologia clínica i cures pal·liatives) i infermeria oncològica.

Centre nacional de referència en tumors rars (germinals, sarcomes i neuroendocrins). L'ICO disposa dels recursos necessaris per fer front a la complexitat derivada d'utilitzar conjuntament la cirurgia complexa, la radioteràpia sofisticada i la quimioteràpia innovadora.

Centre acreditat de trasplantament de moll d'os. L'ICO és un dels cinc centres de tot l'Estat que disposa de l'acreditació internacional JACIE, que garanteix la qualitat del programa de trasplantament de precursors hematopoètics.

Disseny i avaluació dels programes de detecció precoç del càncer a Catalunya.

L'ICO va posar en marxa el primer programa de detecció precoç de càncer colorectal, el primer d'àmbit poblacional que es va implantar a Espanya, l'any 2000. I ho va fer a l'Hospitalet de Llobregat. Actualment l'ICO coordina i avalua el nou protocol de detecció precoç de càncer de coll d'úter a l'atenció primària de salut a Catalunya, protocol pioner a tot l'Estat espanyol.

Atenció telefònica urgent les 24 hores. D'acord amb la seva estructura en xarxa, l'ICO no té servei d'urgències propi; en cas necessari, els pacients es dirigeixen als hospitals generals de la xarxa ICO, o bé a l'assistència primària. No obstant això, el malalt de càncer presenta una problemàtica molt específica que sovint no pot ser atesa adequadament a través d'aquests canals. Per aquest motiu, el 2008 es posa en marxa el primer servei d'atenció telefònica urgent d'Espanya especialitzat en pacients oncohematològics amb l'objectiu que només vagin a urgències hospitalàries els pacients que requereixin ser visitats per l'especialista no oncològic o es trobin en situació de risc vital. El resultat ha estat un èxit: ICO24hores atén 6.000 trucades anuals (15 diàries); prop del 60% es resolen amb un consell de salut i eviten el desplaçament del pacient.

HOSPITAL DE SANT JOAN DE DÉU

L'Hospital de Sant Joan de Déu (HSJD) és un centre privat concertat amb la Seguretat Social, vinculat a la Universitat de Barcelona, i integrat en la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP) on el nen, l'adolescent i la dona són el centre del seu interès i activitats.

L'HSJD manté una aliança estratègica des del 2005 amb l'Hospital Clínic de Barcelona (HC) per coordinar activitats i aprofitar millor els recursos respectius mitjançant l'**Agrupació Sanitària Sant Joan de Déu – Hospital Clínic**. L'objectiu és afavorir la col·laboració en investigació i docència i la prestació de serveis assistencials en totes les àrees comunes: pediatria, neonatologia, cardiologia, neurologia, cirurgia pediàtrica, ginecologia i nefrologia. Aquest conveni és un pas endavant en la col·laboració entre els dos centres, iniciada l'any 1992 amb la creació de la Unitat Integrada de Pediatria.

Actualment, i dins el concepte d'hospital obert amb una xarxa assistencial, l'HSJD manté acords amb els hospitals de Vic, Berga, Manresa, Sabadell, Vilafranca del Penedès i la Vall d'Aran. D'aquesta manera reforça la seva posició com a centre de referència, sobretot en la Costa de Ponent –la seva zona d'influència i on té una quota d'assistència del 63%- però també a la resta de Catalunya.

El **Servei de Pediatria** de l'HSJD, amb més de 160.000 visites anuals, ofereix la possibilitat de diagnosticar i tractar qualsevol patologia que presenti un nen fins als 18 anys a partir de les tres grans àrees que conformen la seva estructura: Consultes Externes, Hospitalització i Urgències –aquesta última, l'única que està totalment professionalitzada a Espanya.

En Pediatria l'hospital compta amb àrees pioneres en el seu àmbit, com la Unitat de Medicina Internacional, la Unitat Funcional d'Abús al Menor (UFAM), la Unitat de Reumatologia Infantil o la Unitat de l'Adolescent. Però a més de ser un referent en pediatria, l'HSJD també destaca en àrees d'alta especialització, com són les neurociències –psiquiatria i neurologia-, oncologia, neonatologia i cardiocirurgia infantil.

En psiquiatria, l'HSJD contempla el tractament i seguiment de totes les patologies, amb programes específics i diverses àrees d'especialització que són veritables referents dins i fora de Catalunya en els seus àmbits, com la Unitat de Trastorns d'Aprenentatge (UTAE), la Unitat de Trastorns Alimentaris, la Unitat de Hiperactivitat o la Unitat de Preescolars Disharmònics. A més, és l'únic hospital infantil a Espanya que atén consultes d'atenció psiquiàtrica les 24 hores del dia.

En el Servei de Neurologia Pediàtrica s'inclouen les Unitats de Cirurgia de l'Epilèpsia, Trastorns del Moviment, Patologia Neuromuscular, Cefalees i Malalties Metabòliques, on destaca l'Equip de Seguiment de la PKU amb la posada en marxa de la **Cuineta**, un programa de tècniques culinàries perquè els pares aprenguin a adaptar menús per a nens amb aquesta patologia.

Amb unes 200 operacions anuals, la **Unitat de Cardiocirurgia Pediàtrica** de l'HSJD és una de les més reconegudes a nivell internacional. L'equip de professionals –metges i infermeres- altament qualificats i l'aplicació de les tècniques i procediments més avançats –com ara l'ECMO (oxigenació amb membrana extracorpòria)- han aconseguit un dels més baixos índex de mortalitat i complicacions, no només a nivell europeu sinó també a nivell mundial -el 2004 va ser només del 1.7%.

Una altra part important és la dedicada a la salut de la dona, amb un **Servei de Ginecologia i Obstetrícia** que atén més de 4.000 parts a l'any –essent la segona maternitat de Catalunya i una de les 9 que actualment estan adscrites al Banc de

Sang de Cordó Umbilical de Barcelona. En aquest àmbit l'HSJD també és un dels centres pioners en l'estudi de l'auto-transplantament de teixit ovàric, una tècnica molt nova orientada a preservar la fertilitat en dones que han superat un càncer.

A més de ser un referent clau en assistència, l'HSJD també és reconegut en l'àrea de coneixement, impulsant i potenciant les seves activitats en els àmbits de docència i de investigació científica. Des de fa més de deu anys, l'Hospital acull el desenvolupament de tota l'activitat docent de pre i postgrau de la **Càtedra de Pediatria** de la Universitat de Barcelona. Paral·lelament, en aquesta àrea docent s'imparteix l'assignatura de pediatria de la Facultat d'Odontologia i l'assignatura d'obstetrícia, en les vessants pràctica i teòrica, de la unitat docent de Bellvitge.